

Dipòsit 5 del Gibert de Dalt

Rellinars

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: El Gibert
Alçada: 397

Coordenades:

Latitud: 41.64232
Longitud: 1.92002
UTM Est (X): 410059
UTM Nord (Y): 4610628

Classificació

Número de fitxa 08179 - 295
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Modern Popular
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Díficil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08178A011000150000OZ
Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: ds., 02/03/2019 - 01:00

Descripció

Xup o cisterna situat al vessant d'obaga del bosc del Gibert de Dalt, al capdamunt del naixement de la torrentera que dona nom a la Font dels Bugaders i desaigua al torrent de la Font d'en Sala. A diferència de moltes altres que s'excaven en un marge aprofitant les aigües d'escorrentia, aquest està situat al mig d'una

feixa d'uns dos metres d'amplada.

Es tracta d'una modesta construcció de planta quadrangular excavada al bell mig de la feixa. Els murs estan recoberts amb pedra més o menys rectangular, disposada en fileres i falcada amb pedruscall. Mesura 1,53 metres per 1, 50 metres de costat aproximadament (les arrels dels arbres han provocat un esbombament general del paredat). Té una fondària útil d'un metre. Per sobre, els murs estan protegits amb lloses de pedres irregulars disposades pels quatre costats, fent un lleuger pendent. Les parets no estan impermeabilitzades amb morter de calç. Per la part superior, arran del marge de pedra hi ha un regueró més profund que ressegueix tota la llargada, com una canal que semblaria recollir les aigües d'escorrentia de la part alta del turó i es podrien haver redirigit per omplir el xup.

Història

Aquest tipus de construccions, són un element destacable en l'aprofitament de l'aigua en zones on és difícil aconseguir-ne. La seva localització sovint ve donada pel recorregut de les aigües d'escorrentia després de la pluja. La forma que presenta, quadrangular o bé ovalada, acostuma a tenir una profunditat d'un metre a un metre i mig com a molt. Per tal d'evitar que la terra caigui al seu interior o fins i tot una bèstia, s'acostumava a cobrir amb pedra seca emprant el sistema de la falsa volta i deixant una obertura a la part davantera que permetia accedir al seu interior. Si l'aigua era neta també permetia abeurar el bestiar de càrrega o els animals de companyia.

També servien per preparar el brou o caldo bordelès, o la "bouillie bordelaise" originària de França. La recepta sembla haver estat descoberta, per Ulysse Gayon, un químic de Bordeus i pel botànic Alexis Millardet a principis dels anys 1880, contra el míldiu. Un cop demostrats els seus beneficis ràpidament es va expandir la seva utilització.

